

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin üzerinde kurulduğu topraklar kültürel ve inançsal anlamda ciddi bir çeşitliliğe sahip olmasına rağmen geçmişte ciddi bir asimilasyon politikasına maruz kalmıştır. Bunun sonucunda birçok otokton halk tarih sahnesinden silinip giderken varlığını sonraki nesillere aktarmak isteyen halklar için anadili en önemli araç olmuştur. Bugün Kürtçe (Kurmancca – Zazaca) başta olmak üzere anadilinde eğitim talebinin güncelliğini korumasının sebebi de budur. Dolayısıyla ülkenin biyo-kültürel çeşitliliğinin korunup güçlendirilmesi, toplumsal barışın sağlanması ve çocukların eğitim hakkından tam olarak yararlanması için anadilinde eğitim konusunda adım atılması elzemdir. Bu amaçla anadilinde eğitim alamayan çocukların okullarda yaşadıkları pedagojik, psikolojik ve akademik sorunların tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

GEREKÇE

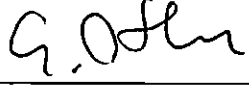
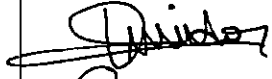
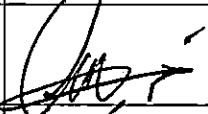
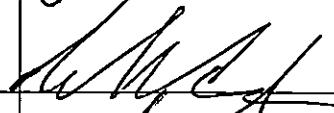
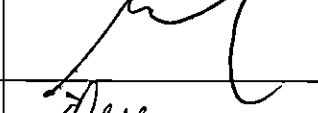
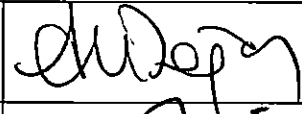
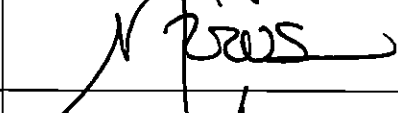
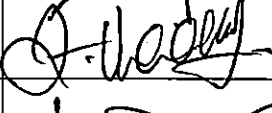
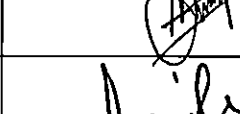
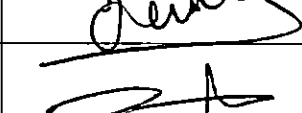
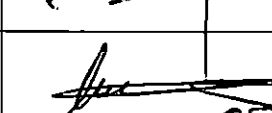
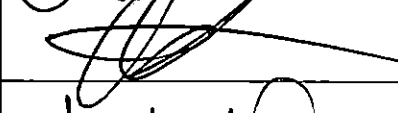
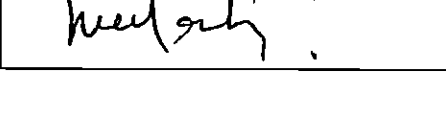
Eğitim sistemi, ülkenin coğrafi özgünlüklerini kabul ederek kültürel ve inançsal farklılıkları geliştirecek bir yapıya kavuşturulmadığı için eğitimde yaşanan sorunlar devam edegelmektedir. Bugün 2022-2023 eğitim ve öğretim dönemi biterken de eğitim kurumlarının teknik ve altyapı ihtiyaçları ile öğrencilerin barınma, beslenme, güvenlik vb. sorunları kalıcı bir çözüm beklemektedir. Bunun yanında anadilini eğitimde kullanamayan milyonlarca öğrencinin yaşadığı sorunlar da ortada durmaktadır. Öyle ki başka bir dilde kendini ifade etmeye zorlanan çocuklar güven kaybı yaşayıp eğitim sürecinden kopabildiği gibi doğal asimilasyona maruz kalarak kimlikssel aşınmanın yarattığı psikolojik sorunlarla da karşı karşıya kalabilmektedirler.

Asimilasyon politikalarının yarattığı dilsel tahribata rağmen Millî Eğitim Bakanlığı; Kürtlerin, Ermenilerin, Arapların, Lazların, Süryanilerin, Çerkeslerin ve diğer tüm halkların dillerinin müfredatta yer alması için herhangi bir adım atmamıştır. Oysaki anadili Türkçe olmayan çocukların daha okulun ilk gününden itibaren dezavantajlı olduğu, hem Türkçeyi hem de dersleri ayna anda öğrenmek zorunda kaldığı bilinmektedir. Buna karşın çok dilli eğitim modelini benimseyen ülkelerde anadilde eğitimin çocukların pedagojik gelişimine ciddi oranda katkıda bulunduğu bilimsel araştırmalarla da kanıtlanmıştır. Çünkü bununla çocukların çoklu öğrenme yetilerinin oluşmasıyla diğer dillere sempatisinin geliştiği, daha kolay öğrenme becerisi kazandığı da araştırmalarda belirtilmektedir.

Dünya genelinde anadilde eğitimin seyrine bakıldığında; kendi dillerini lingua Franca olarak dayatan halkların, zaman içinde “tek dil” yaklaşımını terk ederek demokratik, bilimsel ve çağdaş değerler üzerinde ciddi bir ilerleme kaydettiği görülmektedir. Bugün Birleşmiş Milletler (BM) üyesi olan 194 ülkeden 113 ülkenin birden çok resmi dili kabul etmesi ve gelişmiş ülkelerde her aşamada anadilde eğitime yer verilmesi de bunun göstergesidir. Buna mukabil milyonlarca öğrencinin anadilinden koparıldığı ülkelerin uluslar arası eğitimle ilgili değerlendirme programlarındaki sıralaması dikkat çekicidir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü’nün (OECD) açıkladığı PISA sonuçlarında Türkiye; Fen, Matematik ve okuma becerileri kategorilerinde ortalamanın altında yer almaktadır. Yine ülkelerin İngilizce konuşma becerilerini ve dil öğrenme yeteneklerini yayınlayan uluslar arası Education First sonuçlarına göre ise Türkiye 111 ülke arasında 64’üncü sırada “düşük beceri” kategorisinde yer almaktadır.

Kürtlerin yaşadığı kentlerdeki başarı oranının düşük olmasında da Kürt çocuklarının anadilinde eğitim almaması birincil sebeptir. Çünkü anadilinden koparılan çocukların; sosyalleşmede eksiklik, kimlik bozulması, kültürel değerlerine katkıda bulunmama, çevreden izole olma, güvensizlik duygusu, kendisi ile ilgili konuşmaları olumsuz değerlendirme, uyumsuz olma, ötekileştirilme ve dışlanma, okul programını geriden takip etme, öğretmeni anlayamama ve kendini ifade edememe vb. birçok sorun yaşadığı uzmanlarca da belirtilmiştir. Bu nedenle geniş bir nüfus ve coğrafi etkiye sahip Kürtler ve diğer halkların siyasal ve toplumsal temel taleplerinin başında anadilinde eğitim gelmektedir.

Özellikle son yıllarda Kürtçe (Kurmancca-Zazaca) eğitim imkanları sunan belediyelere kayyum atandığı, İstanbul Kürt Enstitüsü ve Kürdi-Der gibi kurumların kapatıldığı bir süreçte büyük bir reform olarak lanse edilen seçmeli Kürtçe dersler ve Kürtçe bazı yayınlar dilsel asimilasyonu geri çevirmek için yeterli değildir. Dolayısıyla Kürtçe (Kurmancca – Zazaca) başta olmak üzere anadilde eğitim hakkı Anayasal güvence altına alınarak doğrudan yurttaşlara sağlanmalıdır. Bu amaçla anadili temelli çok dilli eğitim ilkesi gözetilerek öncelikle anadilinde eğitim alamayan çocukların yaşadıkları pedagojik ve psikolojik sorunların tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin ortaya konulması için Meclis Araştırması açılması yararlı olacaktır.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	